

Obiecte ce au aparținut lui Armand Călinescu, aflate în posesia Muzeului de istorie a municipiului București

În anul 1969, prin bunăvoința doamnei Adela Călinescu, soția binecunoscutului om politic Armand Călinescu, a intrat în posesia Muzeului de istorie a municipiului București — sub formă de donație — o serie de obiecte de certă valoare istorică și documentară.

În afară de un număr de 3 fotografii originale, înregistrate în inventarul muzeului între numerele 99.853—99.855, servieta și monocul purtate în ziua asasinatului, precum și unul din gloanțele ucigașe (inventar 99.850—99.853), muzeul a avut posibilitatea să reproducă pe peliculă un album cu fotografii înfățișând diferite aspecte din bogata activitate politică a celui ce a fost ucis de elementele fasciste în 21 septembrie 1939. Armand Călinescu și-a desfășurat activitatea în acele momente de adinci frământări politice caracteristice celui de al IV-lea deceniu al secolului nostru, frământări provocate în mare parte de politica agresivă a Germaniei hitleriste. Dictatura fascistă instaurată în Germania, constituia pe de o parte un focar imediat de război, iar pe de altă parte un centru de sprijin și dirijare a forțelor fasciste din România.

Contradicțiile dintre forțele care acționau în direcția instaurării unei dictaturi fasciste și elementele politice apărătoare ale regimului parlamentar burghez, antagonismul dintre partidele și organizațiile potrivnice tendințelor de instaurare a unei dictaturi regale și acelea care susțineau pe față sau mascat orientarea spre dictatura carlistă, frământările din sinul partidelor sau luptele neînclinate dintre partide și grupări politice, au făcut din acest deceniu una din cele mai zbuciumate perioade din istoria țării.

Începutul carierei politice a lui Armand Călinescu a fost marcat de activitatea depusă ca prefect al județului Argeș, locul său de naștere și apoi ca secretar general al Ministerului de Agricultură și Domenii. În calitatea sa de prefect al județului, de șef al organizației P.N.Ț. Argeș și în sfârșit de deputat de Argeș, funcție exercitată cu oarecare intermitențe între anii 1922—1937, desigur că el a avut adeseori prilejul să fie în mijlocul argeșenilor.

Muzeul deține 3 fotografii înfățișându-l în mijlocul alegătorilor fie vorbind sătenilor, fie în timpul unor solemnități.

Funcțiile înalte pe care le-a deținut mai tirziu ca subsecretar de stat la Ministerul de Interne și apoi ca ministru plin, ca ministru ad-interim

la Educația Națională, la Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, la Ministerul Apărării Naționale și în sfârșit ca vicepreședinte și apoi ca președinte în martie 1939 a Consiliului de Miniștri, alături de crezurile sale politice, l-au apropiat treptat de o serie de oameni politici și de cultură, fapt de altfel surprins în numeroase imagini.

Astfel, într-o serie de fotografii îl întâlnim alături de marele nostru diplomat Nicolae Titulescu de care l-au legat adevărate sentimente de prietenie. Imaginile se referă fie la momente oficiale, fie la discuții într-un cadru intim. De asemenea îl întâlnim în numeroase reproduceri fotografice alături de o serie de oameni politici cu care a trebuit să colaboreze în timpul guvernării sale.

În alte fotografii alături de imaginea fostului prim-ministru apar și figuri de oameni ce au deținut înalte funcții în administrația Capitalei ca : G-ral Victor Dombrovski, Al. Donescu și Dem. I. Dobrescu, toți foști primari generali ai Capitalei.

Momentul instalării lui Armand Călinescu în fruntea Ministerului Apărării Naționale, în anul 1939, este surprins într-o imagine în care noul numit apare în mijlocul unui grup de ofițeri superiori.

Permanența sa politică de reprimare a Gărzii de fier și de ostilitate față de Germania hitleristă, a hotărât sfârșitul său tragic, sfârșit de care Armand Călinescu era conștient. În „Jurnalul Literar” din 1 octombrie 1939, George Călinescu consemna referitor la acest aspect : „...Armand Călinescu și-a luat singur răspunderea, a pedepsit cu asprime, știind de la început ce-l așteaptă mântuind pe alții prin el...”.

În ziua de 21 septembrie 1939 în timp ce se întorcea acasă venind de la Președinția Consiliului de Miniștri, primul ministru al României a fost ucis de o bandă de legionari. El purta cu sine servieta aflată azi în posesia muzeului nostru. Urmele distincte ale celor 4 gloanțe care au perforat-o sînt dovada faptului că Armand Călinescu o avea sub braț în momentul asasinatului. Probabil că și atunci cînd trupul său inert s-a rostogolit din mașină, după deschiderea portierii de către ucigași, mai purta încă servieta, fiindcă, după mărturiile vremii, în mașină nu mai

1. Servieta purtată de Armand Călinescu în ziua asasinatului.

2. Monoocul purtat permanent de către Armand Călinescu.

